

Pablo Martín Sánchez recupera la història oblidada d'un anarquista del mateix nom en una novel·la moderna d'autoficció

L'altre Pablo

Valèria Gaillard
BARCELONA

Fastiguejat de dur un nom "anodí", Pablo Martín Sánchez va teclejar al Google "Pablo Martín Sánchez". La sorpresa va ser seva quan va descobrir que la pantalla "vomitava centenars de resultats". El que més li va cridar l'atenció va ser un escrit en francès del diccionari internacional de militants anarquistes. Així va ser com, per atzar, va descobrir que havia existit un anarquista que duia el seu mateix nom i que havia estat executat al garrot vil el 1924. "Tenia un material històric de primera mà i em vaig decidir a fer-ne una novel·la d'autoficció." A *El anarquista que se llamaba como yo* (Acantilado), Pablo Martín Sánchez barreja la història d'un autor que investiga el seu homònim, l'intent de revolució contra la dictadura de Primo de Rivera i l'expedició de Vera de Bidasoa i, per acabar, la vida del personatge. "Em va atreure el fet que va començar sent un jove idealista i va acabar desencantat. És quan ja està a l'exili i s'ha tornat pacifista que decideix agafar les armes i tornar a Espanya." Va ser el 24 de novembre, en un enfrontament amb la Guàrdia Civil en què van morir dos membres de la Benemérita,

Pablo Martín Sánchez va néixer prop de Reus el 1977 ■ ORIOL DURAN

ta, que el van enxampar i condemnar a mort amb dos anarquistes més. "Tot i no tenir proves, el jutge el va acusar per «convenciment moral», la qual cosa seria impensable avui".

L'escriptor recrea el París dels anys vint, un brou de cultiu entre els exiliats anarquistes i comunistes, com ara Durruti, i intel·lectuals de la talla d'Unamuno, Blasco Ibáñez i Or-

tega y Gasset. "Em va interessar que, tot i ser un personatge secundari a l'ombra d'aquests grans noms, al final va acabar en la primera pàgina dels diaris."

Què hi ha de Pablo Martín Sánchez escriptor en el personatge del mateix nom? "Home, després d'investigar tant sobre la vida d'algú sempre t'hi acabes identificant, però m'atreia perquè era un

personatge secundari: no m'interessaven els herois."

Després d'haver publicat el recull de relats *Fricciones* (E.D.A. Libros, 2011), Pablo Martín ha publicat aquesta novel·la que li ha representat tres anys i mig de treball, durant els quals ha remenat en els arxius de París i de Madrid, a banda de fer tot l'itinerari que van fer els anarquistes per Navarra i

L'escriptor recrea els anys vint de París, on van confluïr Durruti i Unamuno

anar al poble que va ser l'escenari de l'enfrontament. "Volia recuperar la seva història perquè amb prou feines es coneix, tot i que va ser el primer gran intent de revolució contra la dictadura de Primo de Rivera." Assumint una afiliació amb Vila-Matas, Martín Sánchez juga amb tres instàncies que tenen el mateix nom: l'autor, el narrador i el personatge, que mai és descrit. "Això li dóna un punt de modernitat, una *mise en abîme*, un joc de miralls que m'interessava".

Martín Sánchez (prop de Reus, 1977) és graduat en art dramàtic, llicenciat en teoria de la literatura i literatura comparada, i màster en humanitats. Acaba de presentar la seva tesi doctoral a la Universitat de Granada sobre el moviment literari francès Oulipo, creat per Raymond Queneau i al qual pertanyen George Perec i Italo Calvino. ■